

Conclusies workshop “versterking medezeggenschap” tijdens Congres “Samen sterk voor Volwaardig Leven” d.d. 15 mei 2019 van het Ministerie van VWS

Tijdens de workshop werd nagegaan hoe je de medezeggenschap in een instelling kunt versterken. Voorts werd kennisgemaakt met een drietal hulpmiddelen die gemaakt zijn door LSR en KansPlus/VraagRaak. Twee voor cliëntenraden (waarvan één als eenvoudige versie) en één voor familieverbanden. Het betreft een methode voor cliëntenraden om zelf aan de slag te gaan met het versterken van medezeggenschap. Voorts betreft het een methode voor familieverbanden om de dialoog in de instelling te versterken. De eerste digitale versies van de handreikingen waren vlak voor het begin van de workshop overhandigd aan de heer Theo van Uum, directeur Langdurige Zorg van het Ministerie van VWS. Aan de workshop namen leden van cliëntenraden (zowel cliënten als verwanten) en professionals deel.

De volgende suggesties werden gedaan.

1. Wat is nodig

- Goed communiceren onderling, met de organisatie en met de achterban. Je moet daar best veel aandacht aan geven. Ook de zorgaanbieder moet goed communiceren. Gebruik begrijpelijke taal die rekening houdt met diegenen waar je je op richt.
- Communiceer niet alleen schriftelijk, maar heb ook direct contact, goed praten en doorpraten is vaak heel belangrijk.
- Ga niet gelijk adviseren, maar stel schriftelijk of mondeling vragen wanneer je denkt dat dat nuttig is alvorens een advies te geven. Goede informatie is wezenlijk om goed te kunnen adviseren.
- De organisatie moet altijd laten weten wat met de adviezen gedaan wordt. Ook de achterban van de cliëntenraad heeft daar recht op.
- Maak goede samenwerkingsafspraken tussen de organisatie en de cliëntenraad. Ook de cliëntenraden en de Centrale Cliëntenraad moeten goede afspraken maken.
- Van de zorgaanbieder mag verwacht worden dat duidelijke en goed onderbouwde adviesaanvragen geschreven worden. Wat zijn bijvoorbeeld de consequenties voor de cliënten.
- Een cliëntenraad moet de tijd en de rust hebben zich goed te verdiepen in de adviesaanvraag. Men moet bij belangrijke onderwerpen de tijd hebben de achterban te raadplegen. Een goed onderbouwd advies opstellen kost tijd. Soms is hulp van buiten daarbij nodig.
- De zorgaanbieder mag nooit dwingen of het gevoel geven dat men niet anders mag adviseren. Ook is belangrijk dat je vertrouwen hebt in je overlegpartner van de organisatie.
- Zorg dat de cliëntenraad goed gecoached wordt.
- Verzoek de organisatie een centraal onafhankelijk ondersteuningspunt in te richten voor vragen en problemen met betrekking tot medezeggenschap. Daar zijn goede voorbeelden van.
- Kijk niet alleen naar de meer formele medezeggenschap middels cliëntenraden maar kijk ook naar de meer directe inspraak van cliënten wat betreft hun dagelijkse leven. Daarvoor zijn niet alleen zorgplannen belangrijk, maar ook vormen als huiskamergesprekken, enquêtes, etc. In de nieuwe WMCZ die waarschijnlijk begin 2020 van kracht wordt, wordt de zorgaanbieder verplicht directe inspraak te organiseren als tussenvorm tussen de formele inspraak en de zorgplannen per cliënt.

2. Stelling “Weten alle cliënten onze raad`te vinden”?

- Driekwart van de aanwezigen vond dat dat niet het geval is. Een kwart vond van wel
- Ga als cliëntenraad naar de locaties!
- Geef een nieuwsbrief uit. Ga na of ze gelezen worden door de cliënten. Denk bijvoorbeeld aan een aftekenlijstje of iets dergelijks, maar`dat kan ook groepsgewijs. Maar verzin iets. Belangrijk is dat ieder het leest. Als de nieuwsbrief zoek is, stuur m na.
- Te veel mensen om een cliëntenlid kan te druk zijn voor hem of haar
- Wees te vinden als cliëntenraad. Maak je steeds bekend. Doe ook aan intranet.

3. Stelling “wij weten wat de mening van de achterban is”.

- Krijgen te weinig input. Dat moet veranderen.
- Het ligt heel anders bij een kleine groep dan als sprake is van grootschaligheid
- Persoonlijke begeleiders moeten met hun cliënt de agenda van de cliëntenraad doornemen. Anders gebeurt dat niet en zwemt de raad`droog.
- In de langdurige zorg is het moeilijk als leden van de cliëntenraad uit cliënten zijn. Zemoeten de problematiek kunnen begrijpen. Gebruik als ze lid zijn beelden.
- Realiseer je dat een deel van de achterban gewoon niet geïnteresseerd is
- Stuur over van alles vragenlijstjes rond
- Doe als cliëntenraad niet alleen aan mededelingen richting je achterban. Dat is niet genoeg
- Stel concrete vragen op het niveau van de cliënten of hun wettelijke vertegenwoordigers
- Je kunt als cliëntenraad openbare vergaderingen houden. Alle kleine beetjes helpen.
- Hou inspraakavonden. Arrangeer toe4spraakjes voor je achterban en doe er iets leuks bij.
- Zorg dat de organisatie goed en erkende tevredenheidsonderzoeken (moet op basis van het Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg, de erkende worden genoemd) doet en ga na wat er mee gebeurt. En blijf dat doen steeds opnieuw doen